

SURINAAMSCHIE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO den 26 April 1834.

Namens Zijne Excellentie, den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, wordt hierbij bekend gemaakt, dat door het Departement van Kolonien is uitgevaardigd het navolgend

BERIGT VOOR ZEEVARENDEN.

Wordt hij deze bekend gemaakt: Dat, vermits het genoegzaam geheel wegspoelen van Braamspunt, de Baak die geplaatst is geweest bij de ingang der rivier Suriname, is weggenomen:

Dat, bij het plaats gehad hebbend onderzoek deswege, gebleken is, dat de gesteldheid van den grond niet toe laat om de Baak weder op te rigten op een plaats alwaar dezelve voor de scheepvaart van wezenlijk nut zijn kan:

Dat echter ter vervanging van de Baak reeds de noodige maatregelen genomen zijn, om twee ijzeren boeijen van de gedaante van booten op eenen bepaalden afstand in zee te leggen; welke ijzeren boeijen zullen voorzien worden van masten, koperen vlaggen en koperen hoepels; — Zullende in tijd en wijle de nadere bijzonderheden deswege worden bekend gemaakt;

Dat inmiddels en om te strekken tot hulp van de scheepvaart, door een commissie van koopvaardij Kapiteins, te dien einde door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal benoemd, de navolgende teekenen ter verkenning van de kust van Suriname zijn opgegeven, op welke men vermeent zich te kunnen verlaten; komende dezelve meerendeels overeen met hetgeen te dien aanzien is opgegeven in de beschrijving van Guyana, uitgegeven te Amsterdam, in den jare 1824, bij de wed. Gerard Hulst van Keulen:

Eenig schip, land makende en zich niet aan de Marowijne verkend hebbende, kan zich in 3½ à 4 vadem water verkenne aan de Post Oranje, die tien mijlen beoosten Braamspunt ligt (de verheden zijn uitgedrukt in zee-mijlen van 15 in een graad; de koersen en peilingen zijn volgens het regt wijzend kompas). Men ziet daar de gelouwen van de Post, benevens, tusschen de boomen door, de Vlaggenstok, van welke, volgens de gegeven orders, de Nederlandsche vlag den geheelen dag door moet waaijen.

Drie of vier mijlen beoosten deze Post heeft men, op 3 of 3½ vadem diepte, steekgrond met gele schulpjes, zoo groot als een nagel, zeer naar feelij gelijkende; tusschen beiden ook graauw zand en een enkele St. Jacobs schulp.

Post Oranje gepasseerd zijnde, houdt men zoo na mogelijk langs den wal en verkennt zich aan de Motkreek, die zeven mijlen beoosten de Suriname ligt en alwaar ook eenen militairen post is. De gebouwen der Motkreek kan men als het weder eenigzins helder is, altijd te zien krijgen op 4 à 5 vadem water, aangezien het daar diep is, mits oppassende om dan weder bij tijds uit den wal te sturen, om niet tegen de modderbank aan te loopen: Deze modderbank strekt zich uit in een ovaal half-rond: dezelve neemt zijn begin ééne mijl oosten van de Motkreek; eindigt 2 mijl ten westen van de Warappakreek, en strekt ver in zee uit.

Men behoeft echter niet bevreesd te zijn al mogt men ook eens den grond

raken, dewijl dezelve hier enkel uit zachte modder bestaat en men op het oogenblik, dat men om de Noord houdt, dieper water bekomt.

De eerste gebouwen die men na het passeren der Motkreek te zien krijgt, zijn twee langwerpige katoenloodsen en ééne hooge loods met een cylinder-molen op dezelve, dewelke zich opdoet als een toren; de twee eerstgenoemde loodsen staan ten oosten, en die met den toren ten westen van de Matappikakreek; langs de kust zeilende, kan men deren toren, bij ééne heldere lucht, altijd op 4½ vadem water zien, terwijl men denzelven nog onderscheiden kan als reeds al de gebouwen die bij dezelve staan uit het gezigt verdwenen zijn.

De Matappikakreek is uit zee niet te zien; opgemelde gebouwen echter zijn duidlijk door den kijker te erkennen en met heldere lucht zelfs met het bloote oog. Van Post Oranje tot aan de Warappakreek doet het land zich op als gebroken te zijn, doordien hetzelfde hier en daar gecultiveerd is en hier en daar bosch is neergebakt.

Aan de Warappa Kreek, dewelke 4½ à 5 mijlen beoosten Braamspunt ligt, ziet men op 5 vadem water vele plantadjen: dezelve kreek gepasseerd zijnde, begint het bosch of land ééne meer effene gedaante aan te nemen; zunde het land tusschen de Warappakreeken Braamspunt niet gecultiveerd.

Indien men met het vallen van den avond of met een ebgetij zich hier omstreeks bevindt, doet men best om de Noord te houden en in 4 vadem ten anker te komen, in plaats van bij te draaijen, in welk laatst geval men door den stroom bewesten de Suriname kan gedreven worden.

De Warappakreek gepasseerd zijnde, kan men in den wal sturen; het water wordt aldaar dieper en het is alsdan noodzakelijk zoo dicht langs den wal te zeilen als het diep gaau van het schip zulks toelaat.

Na eenigen tijd voortzeilends, krijgt men spoedig een dor gebcomte en vervolgens het valsche Braamspunt in het gezigt, als wanneer noordwaards aangehouden moet worden, om rond de modderbank van Suriname te zeilen.

Valsch Braamspunt of het Krabbenbosch, vertoont zich, van om de Oost komende, als een steil afgekapt hoek en blijft men alleen het land daar bevesten tot Braamspunt en men geruimen tijd vrij zien, tot dat het zijwaardsch bosch of land ten westen der rivier te voorschijn komt.

De grond op de midden en huitenkant van de modderbank is zacht, doch meer naar binnen is dezelve stijver.

Van de punt steekt een hard Zandrif af, om de Noord, van omtrent ééne mijl lengte; op hetzelfde heeft men 17 voeten bij hoog water.

Voor den mond der rivier Suriname wil ende ankeren, dient men den oostelijken hoek der Rivier in het Z. Z. O. of Z. O. ten Z. te brengen op ruim 2 mijlen afstands; men heeft daar 3½ vadem met laag water.

Met nieuwe en volle maan is het bij Braamspunt hoog water ten 6 ure, en op de gemelde ankerplaats zet het vloedgetij om de Zuid tot Z. Z. O. en de eb om de Noord tot N. N. W.; men kan dus altijd weten wanneer men voorvloed heeft en dus de beste gelegenheid om naar binnen te zeilen.

Een koers of peiling op te geven om te

de rivier Suriname binnen te zeilen, is niet wel doenlijk, om reden dat de westwal dagelijks aangroeit en de bij Modderbank, meer ten Oosten aanspoelt; terwijl de loefwaardsche Bank, die men den naam geeft van de Modderbank van Suriname ten oosten afspoelt en zich verter ten westerruitzet. Veeljarige ondervinding als de beste leidman, doet, om de Modderbank rond te zeilen, ten deze aanraden het veelvuldig en aanhoudend gebruik maken van het lood.

Wordt de grond stijf, zoo moet men afhouden tot dat dezelve zachter wordt; krijgt men zand, dan is het gevaar dicht bij. Bij het binnenkomen is het noodzakelijk den loefwal te houden; moe ende men steeds bedacht zijn, om de rivier nimmer met laag water of ebgetij in te zeilen, maar daartoe de voorvloed afwachten, uit aanmerking der geringe diepte van water, welke men aldaar aantreft.

Fenmaal het vaarwater zoo verre ingezeild zijnde, dat men de rivier geheel open heeft, al dan kan men aldaar in 4 vadem water ten anker komen, of de reis naar Paramaribo voortzetten

Van wege het Departement voord.,
„De Secretaris Generaal,
„A. BROCKX.”

De Gouvernements Secretaris
der Kolonie Suriname,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 24 April 1834.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, van den 27sten Maart II, No. 351/311, is aan de Tweede Luitenant J. ABRAHAMS, en aan den Vaandrig L. A. DE MESQUITA, beide in de divisie Saramacca, BEVOL ONTSLAG verleend; en is voorts in hunne plaats benoemd, tot Tweede Luitenant, C. VERHOEVEN, en tot Vaandrig F. E. CANNIETER.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 25 April 1834.

Alzo ABRAHAM VAN GELDER Hz., zich bij rekestte aan den Gouverneur Generaal heeft geadresseerd, met verzoek om te mogen verkrijgen Brieven van Manumissie voor den Slaaf CADET, aankomende GEBROEDERS VAN GELDER.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle de genen, welke vermeenen mogten eenige redenen hebben, zich daartegen te verzetten, om binnen den tijd van drie weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aantekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte Brieven van Manumissie verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Militair Bureau.

Den 24 April 1834

Door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, is op verzoek van de Kapitein Adjutant bij de Schutterij van Paramaribo, ABRAHAM VAN GELDER Hz., te rekenen in te gaau op primo Mei e.k.

aan denzelfve verleend en vol ontslag uit voorweldde betrekking.

De Eerste Luitenant Adjutant,
R. H. E S S E R.

Militair Bureau.

Den 25 April 1834.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, is bij de Schutterij van Paramaribo, behoudens het Commandement zijner Kompagnie, tot Adjutant benoemd, de Kapitein bij dezelve Schutterij JOHANNES HELB.

De Eerste Luitenant Adjutant,
R. H. E S S E R.

Militair Bureau.

Den 26 April 1834.

Door Z. M. den Koning zijn bij besluit van den 4den Februarij 1834 No. 23, benoemd en aangesteld:

1^e Tot Majoor der Artillerie, in plaats van den overleden Majoor D. W. DURSTLER, de oudste Kapitein bij dat Wapen op Curacao dienende PIETER CHRISTIAAN SIMON, onder bepaling dat hij tevens zal zijn belast met het Kommando van de Kompagnie Artillerie, dienende te Suriname.

2^e Tot Kapitein de Eerste Luitenant der Artillerie SIMON LEONARD PLATS, dienende bij dat Wapen te Curacao.

3^e Tot Eersten Luitenant bij het gezegde Wapen, de oudste Tweede Luitenant JACOB PIETER WILLEM s'GRAEUVEN, dienende bij de Kompagnie Artillerie, Garnisoen houdende te Suriname.

De 1ste Luitenant Adjutant,
R. H. E S S E R.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

[Uittrekels uit de Nieuwe Amsterdamsche Courant en Algemeen Handelsblad, van Februarij 1834.]

Elisabeth Schwalm woonde met haren man in een dorp nabij Colmar. In de maand Maart van het verleden jaar kwam zij ten huize van haren vader, die een tweede huwelijk had aangegaan, en verzocht hem om eene wijkplaats, onder het voorwendsel van eene oneenigheid, die tusschen haar en haren man was gerezen. Zij bleef tot 9 Mei ten huize van haren vader. Reeds den 28sten April was deze gelijk ook zijne vrouw bedenkelijk ziek geworden, na van eene soep gegeten te hebben, die dezelfde gevolgen had gehad voor eenen kleinen jongen uit de buurt. Den 9den Mei was Elisabeth Schwalm alleen in de keuken gebleven. Tegen den avond had zij een pakje kleedoren te zamen gebonden en wilde het huis verlaten, zonder iets daarvan te zeggen. Aan de deur van het huis ontmoette zij evenwel haren vader, die meenonde, dat zij weder bij haren man wilde gaan, haar deswege zijne goedkeuring te kennen gaf. Na het vertrek van Elisabeth, ging men het avondeten gebruiken; doch de soep had eenen vreemden en bitteren smaak. Men gaf ze aan de kat, die terstond begon te schreeuwen en dood ter aarde viel. De oude Schwalm en zijne vrouw waren dezen keer in groot gevaar, doch werden door spoedig aangebragte geneeskundige hulp gered. Den volgenden dag kwam Elisabeth Schwalm haren koffer halen. Haar vader zeide haar: *gij heb mijne soep vergiftigd*; zij antwoordde niets en ging weder henen. Het onderzoek der soep of liever der aarde waarop men een gedeelte derzelve geworpen had, bewees dat *er rottelkruid* in was geweest. Het schijnt dat hebbende Elisabeth Schwalm tot deze misdaad had gezet. Reeds meermalen had zij haren vaderen willen bewegen, om haar, nog gedurende zijn leven, een gedeelte zijner goederen af te staan.

Het Hof van Aanses te Colmar, waar

voor de gifmengster op den 27sten December 11. te recht stond, heeft haar tot al-tijddurenden dwangarbeid veroordeeld. Daar de Jurij verklaard had, dat er in deze poging tot vadermoord verlangende omstandigheden aanwezig waren, heeft men de doodstraf niet kunnen toepassen.

— De *Leipziger Abend Zeitung* berigt uit eenen Brief van New-York, dd. 31 December jl. het volgende ongehoord en hoogst merkwaardig geval:

In het binnengedeelte van den Staat Ohio leeft een man, die, vóór meer dan 6 jaren, het ongeluk had door een kogelschot derwijze zwaar getroffen te worden, dan zijn gansche ligchaam opgereten en zelfs de maag zoodanig gekwetst werd, dat in eene harer zijden naar boven een gat zichtbaar werd. Des niettemin werd deze man genezen, doch het gat in de maag bleef, en vormde zich tot eene soort van sleuf die van onderen af naar boven onder de linkerborst uitkomt. Door die sleuf kan men nu alles zien wat in de maag gebeurt, en naar verkiezing er alles uitnemen of inleggen, zoodat, bijv., wanneer de man honger heeft men slechts de spijsen door de sleuf behoef te stoppen, en hij is dan even zoo verzadigd als iemand die met eetlust een paar uren getafeld heeft. Niet slechts het ongeneeskundige publiek maar ook de Medici alhier zijn door dit geheel nieuw verschijnsel in verbazing gebracht. Door den Geneesheer, die dezen man hersteld heeft, zijn, gedurende 7 jaren, over de verrigtingen der en over de werkingen der gyl of van het maagsap vele waarnemingen gedaan en proeven bewerkstelligd, waarvan hij de resultaten oerlang door den druk zal publick maken, hetwelk gewisselijk hoogst belangrijk zal zijn.

De New Yorksche briefschrijver belooft ook deze resultaten nader te zullen mededeelen, en ook wij zullen niet verzuimen die alsdan onzen lezers ter kennis te brengen.

— Men meldt uit 's Gravenhage, dd. 12 Februarij: Eeregisteren is alhier overleden de persoon genaamd Samuel Heijmans Leben, behoorende tot de Israëlitische Hoogduitsche Gemeente, geboren den 17 November van het jaar 1752, te Holtisch, een landvelek in Moravie, en dienvolgens den hoogen ouderdom van 101 jaren en bijna drie maanden bereikt hebbende. Hij was ruim twintig jaren oud toen hij in dit land kwam, en dreef handel in horlogie-makers gereedschappen en in goud en zilver. Steeds heeft hij eene goede gezondheid genoten en nog veertien dagen vóór zijn afsterven zijne gewone dagelijkse wandeling gedaan. Tot zijne laatste oogenblikken heeft hij alle zijne vermogens behouden, en weinige uren vóór zijn dood heeft hij, als naar gewoonte, zijn dagelijksche gebed gedaan. Zijn afsterven wordt door eene tachtigjarige weduwe en vijf kinderen betreurd.

ADVERTISSEMENTEN.

PARAMARIBO, den 21 April 1834.

De lijst der Contribuanten voor de Schutterij alhier, door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal *exécutoir* verklaard zijnde, zoo wordt van wegen den Raad van Administratie, de belanghebbende hiervan kennis gegeven, ten einde dezelve het door hun verschuldigde ten Kantore van den Kapitein Kwartiermeester komen aanzuiveren, vóór den laatste Junij van dit jaar, alzo na dien dag, door den Bode des Krijgsraads, die geene ter betaaling zullen gesommerd en verder geëxecuteerd worden, welke alsdan het door hun verschuldigde nog niet-hebben aangezuiverd.

De President van den Raad van Administratie der Schutterij,
P. FIERS SMEDING,
Majoor.

(19620) Wort hij publieke inschrijving, te koop aangeboden (mits goedgekeurd wordende), van den Plantagie Bodenburg, voor $\frac{1}{2}$ aandeel, aankomende F. H. BURGGRAAF:

Plus minus 2000 fl heele - } KOFFIJ
300 gebroken }

De monsters zijn te bezichtigen ter Griffie van het Gerechtshof alhier, alwaar inschrijvings biljetten zullen worden aangenomen tot Maandag den 28sten des morgens ten 9 uren, wanneer dezelve door Heeren Gecommitteerde Raden, zullen worden geopend.

De koper zal moeten betalen voor ieder baal f 1:10.

Paramaribo den 24 April 1834.

C. W. BOONEN,
c. a. Sequester.

(19623) De Plantaadjen LELIEN en FACKERSHOOP, allen gelegen te de Kolonie Suriname op den 23sten December des jaars 1833, te Amsterdam publiek geveild en opgehouden, blijven tot den 1sten September des jaars 1834, de hand te koop. — Informatien te bekomen te Amsterdam, bij de Heeren R. DOLPHE, in CHEVALLIER en PIETER PORTIELJE AAN.

Paramaribo den 24 April 1834.

(19624) In de Maand Julij des jaars 1834, (den dag nader te bepalen), zal in deze Kolonie, en details worden verkocht, de Gronden en Gebouwen der Plantaadje CROMMELING, GIFT, in deze Kolonie gelegen, met Slaven, Meubelen, Gereedschappen en verdere toebehooren. Blijvende dezelv Plantaadje cum annex, inmiddels uit hand te koop. — Informatien te bekomen bij de Heeren A. van MEERTEN qq, THIJM qq, JAN de JAGER Ez. qq, C. F. MARQUARD qq, alhier.

Paramaribo den 24 April 1834.

(19627) De APOTHEKARS - AFFAIRE gecanteerd hebbende te name van A. J. SAMUELS & COMP op ultimo Maart 11. gedissolveerd zijnde heeft de onderteekende de eer zulks te kennis te brengen van het geëerd publiek; — als mede dat gezegde Affaire door hem alleen sedert 1° dezer maand wordt gecontinueerd, waartoe hij zich in de verdere gunst zijner Vrienden is aanbevelende.

Paramaribo den 27 April 1834.

A. J. SAMUELS.

A. D. PINEDO,
HORLOGIEMAKER.

(14857) Heeft per de laatste Schepen ontvangen, en presenteert te koop:

Een extra assortiment gouden en zilveren patent Horlogien, guaraandeerende bij accurate loopen derzelven; elegante gouden Heeren en Dames Kettingen, Cachettes en Sleutels, juweele Vingerringen en Doekspelden, gouden dito, granaten Colliert dito Oorringen, en veel Bijouterien meer tot civile prijzen.

Woonplaats: aan de Keizer Strant, over den Heer C. A. RICHTER.

(19625) Op morgen den 28 April 1834 des nademiddags, zal door den Vendumeester J. E. LJONS in het lokaal van de Curateele Kamer publiek verkoopen, eene familie Slaven met namen: Nancij, Charles, Truijtte, Jeannelle en Alida, aankomende den Heer J. B. F. BOUFFARÉ.

(19606) BESSIE van CASTILHO, zal door J. E. LJONS, op Maandag middag bij den Boedel J. G. ENGEL, doen verkoopen: de Negerin Susanna en hare Kinderen Doortje en Adam.